

de loop der tijd

een praatplaat van de all inclusive wijk

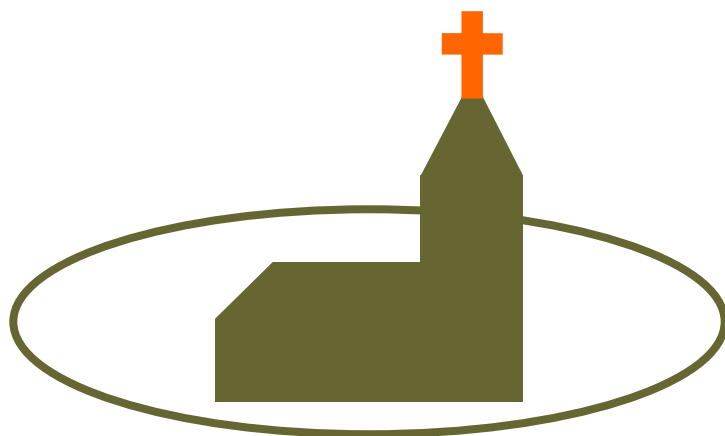
introductie

Een van de strategieën van de all inclusive wijk is om nieuwe fysieke, sociale en economische infrastructuur in de wijk te ontwikkelen. Hiermee wordt het mogelijk dat mensen zelf weer een deel van de werkzaamheden rond het huishouden van de wijk kunnen oppakken. En niet omdat ze dat moeten, maar omdat ze dat zelf willen. Denk daarbij aan werkzaamheden rond "zorgen voor elkaar" of werkzaamheden die de wijk verduurzamen. Door het werk weer zelf en samen op te pakken en te verbinden met ieders talent en motivatie, wordt een wijk naar ons idee gezonder, gezelliger, inclusiever, ondernemender en duurzamer.

Essentie: door de tijd heen heeft de Nederlandse samenleving zich ontwikkeld. Van een samenleving waar de Kerk centraal in de gemeenschap stond, naar een samenleving waar het winkelcentrum het centrale punt is. Op dit moment ontstaat er weer wat nieuws: we vinden duurzaamheid steeds belangrijker. Daardoor ontstaan er in onze eigen omgeving nieuwe plekken waar we **uit eigen beweging** willen samenkomen om samen te werken aan een waardevolle economie, een inclusieve samenleving en een duurzame leefomgeving.

In deze praatplaat schetsen we de ontwikkeling van de samenleving door de tijd. We maken een korte reis door de ontwikkeling van ons bewustzijn en bijbehorende waardesystemen.

de loop der tijd

Vroeger stond de **kerk** centraal in de community, met als bedoeling een godsvruchtig leven te leiden

Daarna kwam het **winkelcentrum** in het hart van de community, met als bedoeling een rijk leven te leiden

Nu ontstaat weer iets nieuws: **mensen zelf** vormen het hart van de community, met als bedoeling een waardevol leven te leiden

het hart laat zien waar je van houdt

Als je kijkt hoe dorpen en steden vormgegeven zijn, dan zie je dat bijna elke stad of dorp in het centrum een kerk heeft staan. Vaak een oude kerk. Dat is een interessant gegeven en symboliseert naar onze mening een tijd waarin het geloof belangrijk was in het dagelijks leven. We bouwden ons leven op rond de Kerk. Letterlijk.

Maar in de jaren '60 van de vorige eeuw ontstonden er nieuwe centra: winkelcentra. De industrie had een afzetmarkt nodig. Het centrum van de stad werd een winkelgebied. Consumeren en produceren was goed voor de economie. Steeds meer mensen kregen toegang tot geld, bezit en rijkdom. De geldgedreven economie kreeg een steeds grotere plek in ons hart. Letterlijk.

Sinds een aantal jaar onstaat er weer wat nieuws: langzaam zien we dat mensen zelf in beweging komen. Steeds meer mensen kiezen ervoor om in hun eigen omgeving en vanuit intrinsieke motivatie bij te dragen aan een duurzame samenleving. Wat dat voor nieuwe economische structuren gaat opleveren, is nog niet helemaal duidelijk, dus het derde plaatje op de tekening is nog wat kaal. Deze beweging wordt niet ingegeven door de Kerk of de economie maar komt uit ons eigen hart (intrinsieke motivatie van mensen zelf).

overtuigingen bepalen de inrichting

leven en land organiseren

Als je gelooft dat je in de hemel komt als je je aan de leefregels van de Kerk houdt en "in de hemel komen" het hoogste doel is dat je in het leven kunt bereiken, dan houd je je aan de leefregels van de Kerk. Tot in de jaren '60 van de vorige eeuw bepaalde deze overtuiging en de daarbij behorende leefregels de manier waarop wij in Nederland samenleefden en samenwerkten.

Als je gelooft dat je rijk en gelukkig wordt als je veel geld verdient en "veel geld verdienen" het hoogste doel is dat je in je leven kunt bereiken, dan houd je je aan de leefregels van de Markteconomie: groeien en werken. Tot op de dag van vandaag bepaalt deze overtuiging en de daarbij behorende leefregels de manier waarop wij in Nederland samenleven en samenwerken. Maar inmiddels staat dit geloof steeds meer onder druk en dient zich weer een nieuw tijdperk aan in de vorm van de duurzaamheidsbeweging. Deze beweging gelooft weer in heel wat anders:

Als je gelooft dat je waardevol wordt als je van betekenis bent voor het leven op aarde en "van betekenis zijn" het hoogste doel is dat je kunt bereiken, dan houd je je aan de leefregels van Moeder Aarde. De complexe problemen van deze tijd (zoals klimaatverandering, sociaal-economische tweedeling, migratie, vervuiling, verlies van habitat) maken dat steeds meer mensen vanuit intrinsieke motivatie willen gaan werken aan een betere wereld.

nieuwe kansen

Michel Bauwens beschrijft het in zijn boek "De wereld redden" heel mooi wat we hier willen duiden: mensen zelf kúnnen in deze tijd ook heel goed in beweging komen door de mogelijkheden van het internet. Zo weet Boyan Slat als student de wereld te mobiliseren om de plastic soep in de oceanen op te ruimen en ontwikkelt Jack Andraka op vijftienjarige leeftijd met behulp van Google een nieuwe - en veel goedkopere manier - om alvleesklierkanker op te sporen. Bauwens noemt dit de wisdomgame. Je werkt niet langer omdat het moet van je baas of opdrachtgever, maar omdat je zelf gedreven wordt om iets te doen. Zo werd Jack Andraka gedreven door het feit dat een vriend van de familie aan alvleeskanker overleed. Als je intrinsiek gemotiveerd hebt, loop je harder en hoef je niet gestuurd te worden. Met behulp van het internet regel je kennis, financiering, teams en medestanders (win-win-win). Michel Bauwens benoemt naast de wisdomgame ook de powergame en de moneygame. Deze twee zijn gebaseerd op extrinsieke motivatie: slaag en loon. Hierdoor zijn ze veel minder efficiënt dan de wisdomgame:

de powergame (savernij, feodalisme). Kern van het spel: arbeid in ruil voor slaag: win-loose

de moneygame (kapitalistische markteconomie) Kern van het spel: arbeid in ruil voor loon (win-win)

De all inclusive wijk probeert het gedachtengoed van Michel Bauwens te vertalen naar de wijk. Kunnen we in de wijk gaan werken op basis van intrinsieke motivatie? Wat hebben we nodig om dat te kunnen doen? En wat levert dat op aan waarde en welzijn voor de wijk?

leestip:

Michel Bauwens, De wereld redden
Houtekiet, 2013

nieuwe structuren

We beschrijven weer even de loop der tijd:

Ten tijde van de industriële revolutie, toen de stoomtrein werd uitgevonden, ging de overheid infrastructuur aanleggen: spoorrails en stations. Hiermee kon de economie letterlijk gaan rollen.

Toen de gloeilamp werd uitgevonden, ging de overheid infrastructuur aanleggen: het elektriciteitsnet. Hiermee werd de economie letterlijk van energie voorzien.

Nu de participatiesamenleving is "uitgevonden", adviseren wij de overheid om ook hiervoor infrastructuur aan te leggen. Wij noemen dit participatie-infrastructuur. Infrastructuur waarmee mensen op basis van eigen talent en intrinsieke motivatie in hun eigen omgeving aan de slag kunnen. Denk daarbij aan hubs, wijkbedrijven, integrale werkplekken of sociale ondernemingen. Hiermee kan de economie letterlijk vanuit ons hart gaan bewegen.

De all inclusive wijk ontwikkelt deze nieuwe fysieke, sociale en economische structuren in de wijk.

voor wie?

Voor wie zijn wij relevant?

Voor inwoners: die hun wijk *toekomstbestendig en duurzaam* willen maken met behulp van *collectieve basisvoorzieningen*, en zo schrijnende problemen willen oplossen op thema's als klimaatverandering, armoede, eenzaamheid, veiligheid, gezondheid, circulaire economie.

Voor overheden: die *oplopende maatschappelijke kosten* willen terugdringen. Met name gemeenten kunnen *miljoenen besparen* als zij in de wijk integraal gaan werken. Dat vraagt overigens wel lef om te willen experimenteren met nieuwe organisatievormen in de wijk.

Voor overheden: die *duurzaamheidsdoelen* willen realiseren (bijvoorbeeld de warmtetransitie / aardgasvrije wijk). De wijk heeft een ideaal schaalniveau om te experimenteren met *nieuwe structuren en werkvormen*.

Voor bedrijven: die *toekomstbestendig* willen worden. Bedrijven die een oprechte relatie aangaan met hun klanten en echt van betekenis willen zijn voor hun omgeving, hebben een voorsprong op hun concurrenten. De all inclusive wijk biedt mogelijkheden om te *innoveren* en te *experimenteren* met duurzame en contextgebonden *verdienmodellen* en projecten waarin het werk zoveel mogelijk in de wijk zelf belegd wordt.

Voor maatschappelijke organisaties, kennis- en zorginstellingen: die willen *ontschotten* en een omslag naar *integraal en communitybased werken* willen maken. Hiërarchische, sectorale organisatiemodellen moeten op de schop. Kom experimenteren in wijk met *citizen science* en *participatie*.

Meer weten?

kom naar een meetup

We gaan dieper in op de veranderingen in de samenleving. Waar komt de wens om anders te leven en te werken vandaan? En hoe kunnen we dat vormgeven in de wijk? We geven voorbeelden van wijken die al begonnen zijn met vernieuwen. Met veel ruimte voor dialoog en vragen over je eigen werk.

nodig ons uit voor een expertmeeting

We gaan aan de hand van deze praatplaat met je initiatief, team of genodigden aan de slag met de complexe problemen in je wijk. We gaan op verkennen welke nieuwe structuren en werkvormen nodig zijn om de wijk duurzaam, dynamisch en inclusief te maken.

meld je aan voor een cursus of opleiding

We organiseren een veelzijdig opleidingsprogramma, van kleine workshops tot meerdaagse trainingen.

start een experiment of ontwikkeltraject in de wijk

We geven strategisch advies en begeleiden je experiment of ontwikkeltraject.

Interesse? Neem contact met ons op of kijk op de website voor ons actuele programma. www.deallinclusivewijk.nl
contactpersonen: Carla Onderdelinden, Patricia van der Haak

Colofon

Informatie delen of gebruiken?

Je mag deze informatie delen of gebruiken onder de volgende voorwaarden:

- je vermeldt onze naam: **de all inclusive wijk**
- je vermeldt de auteurs: **transitiereizen** - Carla Onderdelinden en Patricia van der Haak
- je verwijst met een link naar onze websites: www.deallinclusivewijk.nl en www.transitiereizen.nl
- je intentie is integer

Twijfel je of je aan de voorwaarden voldoet? Neem dan gewoon even contact met ons op.

Contact

Carla Onderdelinden
carla@transitiereizen.nl
06-37.55.35.36

Patricia van der Haak
patricia@transitiereizen.nl
06-46.86.59.17

de all inclusive wijk is een initiatief van **transitiereizen**

www.transitiereizen.nl
www.deallinclusivewijk.nl

transitiereizen

begeleiders van transformatie

Transitiereizen
Vondellaan 22
6824 ND Arnhem

www.transitiereizen.nl
www.deallinclusivewijk.nl

Transitiereizen verbindt de huidige maatschappelijke uitdagingen met nieuwe inzichten over samenleven en samenwerken.

Carla Onderdelinden en Patricia van der Haak zijn specialisten op het gebied van systeeminnovatie, integrale gebiedsontwikkeling en nieuwe economie. Zij ontwerpen duurzame sociaal-economische modellen op basis van een integraal-holistische visie. Carla en Patricia adviseren publieke en private partijen die de Nederlandse economie en samenleving structureel willen veranderen; lokaal, regionaal en nationaal.

Met hun werk dragen zij bij aan de ontwikkeling van een waardevolle economie, een inclusieve samenleving en een duurzame leefomgeving.

De all inclusive wijk is een initiatief van Transitiereizen.

Ga mee op reis!

Carla Onderdelinden
carla@transitiereizen.nl
06-37.55.35.36

Patricia van der Haak
patricia@transitiereizen.nl
06-46.86.59.17

de loop der tijd

een praatplaat van de all inclusive wijk

versie augustus 2019

© transitiehuizen / de all inclusive wijk

www.deallinclusivewijk.nl